

سواد داده

امروزه داده‌ها اهمیت بسیار زیادی در تصمیم‌گیری‌ها دارند، البته مختص امروز منظورم دقیقا الان نیست و می‌تواند به زمان شروع مباحث کنترل کیفیت برگردد که با زیرساخت کمیت شکل گرفتند (با شمارش شکست‌ها در فرآیند به بهبود فرآیند‌ها دست یافتند و داده‌های کمی در راستای اهداف کیفیت بکار گرفته شدند)

اما آنچه که امروزه اهمیت پیدا کرده است ظهور و بروز فناوری‌های مخابراتی، اینترنتی و دیگر جلوه‌های فناوری هستند که باعث تولید کلان داده‌ها در سطح جهان شده‌اند.

و هر روزه حجم زیادی از این داده‌ها برای نهادهای دولتی (مانند وزارت ارتباطات و...) برای گردانندگان سازمان‌های تجاری و غیر تجاری مانند شرکت‌های بزرگ و متوسط در حال تولید است. این داده‌ها حتی می‌تواند در پروژه‌های تحقیقاتی دانشگاه‌ها توسط انسان‌ها و یا توسط دستگاه‌ها تولید شده باشد.

از اهمیت بالای داده‌ها می‌توان به بسیاری از کسب و کارها اشاره کرد که بر بستر استفاده از تحلیل داده‌ها به عنوان شتاب‌دهنده‌ی دیگر کسب و کارها، اشاره کرد. داده‌های مربوط به حضور افراد در شبکه‌های اجتماعی، زمان و مکان حضور، طول مدت حضور، داده‌هایی که از عبور مرور واسل حمل و نقل توسط شرکت‌های مربوط به دست می‌آید و بسیاری از داده‌هایی که برای تمام سازمان‌ها و کسب و کارها مربوط به مشتریان آن‌ها است امروزه اهمیت فراوانی یافته است.

تعریف سواد داده:

«توانایی» درک و استفاده از داده‌ها به‌طور مؤثر برای تصمیم‌گیری را گویند. آن مجموعه مهارت تخصصی و پایگاه دانش است که ما را قادر می‌سازد تا داده‌ها را به اطلاعات و درنهایت به دانش عملی تبدیل کند. (ماندینچ و گومر ۲۰۱۳)

حال در فضای این کلان داده‌ها و همچنین آلودگی‌های اطلاعات و بحث اخبار جعلی و ... نیازمند روش‌هایی برای فهم بهتر مسائل مربوط به داده‌ها هستیم. سواد داده‌ها، افراد را به دسترسی، تفسیر، ارزیابی انتقادی، مدیریت، کنترل و استفاده اخلاقی از داده‌ها قادر می‌سازد.

سواد داده به توانایی خواندن، ایجاد و ارتباط با داده به عنوان اطلاعات تعریف می‌گردد:

- اینکه ما بتوانیم داده‌ها را ببایم،
- اطلاعات از آن‌ها استخراج کنیم (داده به اطلاعات)،
- ابزارهای کار با داده را بلد باشیم،
- مدیریت حداقلی از آن را بتوانیم داشته باشیم،
- دیتاها را آنالیز و پالایش کنیم،
- به اشتراک گذاری داده‌ها را آموزش ببینیم،
- تصمیم‌های ساده اتخاذ کنیم. (تصمیم‌های پیچیده نیاز به متخصصان داده دارد)

سواد داده می‌تواند در بافت‌های مختلف تعریف شود:

از سواد داده برای عموم جامعه در نظر بگیرید تا

- سواد داده برای کتابداران (به عنوان اولین و اصلی‌ترین نهاد مدیریت داده که به آن‌ها "کتابدار داده" گفته می‌شود).
- سواد داده برای مدیران سازمان‌ها و کسب و کارها و کارآفرینان
- سواد داده برای خبرنگاران
- سواد داده برای معلمان
- سواد داده برای پژوهشگران و....

برای مثال در مقاله‌ای که سرکار خانم حمزه‌ای "داده‌های پژوهشی، روندی جدید در دنیای علم برای افزایش تأثیرگذاری، اعتبار، کارایی و شفافیت در پژوهش" اشاره داشته‌اند به پایگاه‌های جدیدالتأسیس که در زمینه‌ی مدیریت کتابخانه‌ای داده‌های پژوهشی در دانشگاه‌ها و انتشارات بین‌المللی شکل گرفته است.

نویسنده: حسین حیدری

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	حسین حیدری
عنوان مقاله:	سواد داده
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ – (عنوان لاتین: 2.0 i-Kitābdār)
دوره مجله (Vol):	۵
شماره مجله (Issue):	۲
سال (Year):	۱۳۹۸
شناسه دیجیتال (DOI):	http://lib2mag.ir/10189
لینک کوتاه:	